

SDA

**NACIONĀLĀS TRĪSPUSĒJAS SADARBĪBAS PADOMES
SOCIĀLĀS DROŠĪBAS APAKŠPADOME**

BRUŅINIEKU IELA 29/31, RĪGA, LV-1001; TĀLRUNIS 7 035903, FAKSS 7 276649

*****

**SOCIĀLĀS DROŠĪBAS APAKŠPADOMES SĒDES
P R O T O K O L S Nr.8**

2011.gada 16.novembrī

Rīgā

SĒDES SĀKUMS pl. 11.00

SĒDĒ PIEDALĀS

SDA locekļi:

I. Alliks, A.Dūdiņš, A.Čemme, J. Garaissils (aizvieta
J.Stalidzāni) J. Kalējs, P. Krīgers (aizvieta E.Baldzēna), P.
Leiškals, J.Muižniece, A.Muhlinkins, A.Suškins ,A. Zorgevičs

NEPIEDALĀS:

R.Pfeifere, R.Stabiņa , L.Vancāne, J.Ušpelis

UZAICINĀTĀS
PERSONAS :

I. Viņķele- labklājības ministre
E.Celmiņa- LM Vienlīdzīgu iespēju politikas nodaļas vadītāja

SĒDI VADA:
PROTOKOLĒ:

P.Krīgers
I.Homko

DIENAS KĀRTĪBĀ:

1. Par darba kārtību.
2. SDA 2011.gada 18. septembra sēdes protokola Nr.7 apstiprināšana.
- 3.LM informācija par pensionēšanas vecuma paaugstināšanu no 2014.gada un par iespējamajiem tā paaugstināšanas variantiem.
Ziņo: LM SAD direktore J. Muižniece
4. Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu””
Ziņo: LM SAD direktore J. Muižniece
5. Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu””
Ziņo: LM SAD direktore J. Muižniece
6. Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam””
Ziņo: LM SAD direktore J. Muižniece
- 7.LM informācija par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam izstrādes darba grupas secinājumiem par personu ar invaliditāti nodarbinātības problēmām un risinājuma variantiem.
Ziņo: LM Vienlīdzīgu iespēju politikas nodaļas vadītāja E. Celmiņa

8. Dažādi jautājumi

1. Par darba kārtību.

Nolemj:

1. Apstiprināt precizēto SDA sēdes darba kārtību.
2. Ierosinājums SDA sēdes darba kārtības 7. jautājumu izskatīt kā 3.jautājumu.

2. SDA 2011.gada 18. septembra sēdes protokola Nr.7 apstiprināšana.

Nolemj:

2. Apstiprināt SDA 2011.gada 18.septembra sēdes protokolu Nr.7.

3.LM informācija par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam izstrādes darba grupas secinājumiem par personu ar invaliditāti nodarbinātības problēmām un risinājuma variantiem.

Klausās E. Celmiņa prezentāciju. E. Celmiņa iepazīstina ar darba grupas:

1. personu ar invaliditāti identificētām problēmām nodarbinātības jomā - nepietiekamas profesionālās izglītības iespējas personām ar garīga rakstura traucējumiem, nav sasaistes ar darba tirgus pieprasījumu; darba devēji uzskata darbu personas veselības stāvokļa dēļ, nevis meklē risinājumus pārceļšanai uz piemērotu darbu vai vides pielāgošanu; nav aizsardzības mehānisma personu ar invaliditāti ilgstošai nodarbinātībai, darbs tiek uzteikts ātrāk nekā personām bez invaliditātes; personām ar garīga rakstura traucējumiem, tostarp tām, kuras dzīvo sociālās aprūpes centros ir ierobežotas iespējas vai nav iespēju iekļauties aktīvā darba tirgū; nav atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, kā arī pašnodarbināto darbā; arodbiedrības nepārstāv darba ņēmēju ar invaliditāti kā intereses grupas; nepietiekams subsidēto darba vietu skaits personām ar invaliditāti; nav atbalsta programmu nodarbinātībā personām ar smagu invaliditāti vai garīga rakstura traucējumiem, kuri nevar strādāt atvērtā darba tirgū; nav pieejami sociālie uzņēmumi vai tiem līdzīgi pasākumi, nav normatīvais regulējums šādu pasākumu attīstībai; nav ieviestas nodokļu atlaides darba devējiem, kuri nodarbina personas ar invaliditāti; vāji attīstīts specializēto darbnīcu pakalpojums; nav "kvotu" subsidētās nodarbinātības programmām, kā arī nav ieviestas kvotas valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos, kuros ir valsts vai pašvaldību kapitāldaļas; nav ieinteresēti nodarbināt personas ar invaliditāti ieslodzījuma vietās vides pieejamības un speciālo palīg līdzekļu trūkumu dēļ; trūkst motivācijas nodarbināt personas ar invaliditāti, jo valsts neatbalsta sociāli atbildīgus uzņēmējus; nav izpratnes par invaliditātes lietām; birokrātija, izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras programmas; Publisko iepirkumu likums – privilģētā iepirkumu norma nedarbojas.

2. priekšlikumiem minēto problēmu risinājumiem- nodrošināt atbalstīto darbu personām ar invaliditāti, tostarp personām ar garīga rakstura traucējumiem caur nodokļiem un valsts pasūtījumiem t.sk.speciālās darbnīcas; nodot darbiekārtības funkciju nevaltiskajām organizācijām, iesaistīt tās darbā iekārtošanas pasākumos;ievieš nodokļu atlaides darba devējiem ar invaliditāti, kuri nodarbina personas ar invaliditāti;palielināt subsidēto darba vietu skaitu; ievieš kvotas subsidētās nodarbinātības programmās, nosakot minimālo un maksimālo nodarbināmo skaitu pēc invaliditātes grupas vai pēc funkcionālo traucējumu veida; ievieš kvotas valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos, kuros ir valsts vai pašvaldību kapitāldaļas. Paredzēts, ka minētie priekšlikumi tiks iekļauti Pamatnostādņēs.
(Pielikumā: materiāls- 12 sl., audio)

Debatēs: A. Suškins, P.Krīgers, A. Muhlinkins, I.Alliks, A.Dūdiņš, A.Zorgevičs, J.Kalējs, P.Leiškalns, A.Dūdiņš, R.Pfeifere.

A.Suškins vēlas precizēt cik racionāls priekšlikums ieviest nodokļu atlaides darba devējiem ar invaliditāti, kuri nodarbina personas ar invaliditāti.

P.Krīgers ierosina paredzēt valsts programmu vai līdzekļus no ESF darba devējiem, arodbiedrībām u.c. organizācijām, lai nodrošinātu vides sakārtošanu un, tādējādi veicināt personām ar invaliditāti piekļuvi uzņēmumiem.

I.Alliks piekrīt P. Krīgera ierosinājumam, bet izsaka bažas par šā ierosinājuma realizāciju šajos ekonomiskajos apstākļos.

A. Muhlinkins uzskata, ka vajadzētu runāt par nodokļu atvieglojumiem darba devējiem, kuri pielāgo vidi invalīdiem.

A.Zorgevičs runa par Zviedrijas labas prakses piemēriem šajā jomā. Uzskata, ka valdībai jāpārskata nodokļu politiku attiecībā uz darba devējiem, kuri nodarbina invalīdus; paredzēt arī zināmo līdzekļu apjomu no ESF; valsts politikai jābūt plašāk izvērstai: dibināt specializētos uzņēmumus; paredzēt „kvotas”. Uzskata, ka sagaidīt rezultātus šajā jomā bez valsts atbalsta praktiski nav iespējams.

J.Kalējs ierosina padziļināti izvērtēt priekšlikumu nodot darbiekārtības funkciju nevalstiskajām organizācijām, iesaistīt tās darbā iekārtošanas pasākumos, jo tas būs darba devējiem papildus slogs. Proti, informēt vairākās organizācijas par brīvajām darba vietām. Uzskata, ka ļoti piesardzīgi jārisina arī jautājumu par publisko iepirkuma nosacījumiem.

P.Leiškalns neatbalsta ideju par „kvotu” ieviešanu. Uzskata, ka lietderīgāk būtu paredzēt UIN likmes samazināšanu, sabiedriskā labuma organizācijām dažāda veida atlaides. Runājot par publisko iepirkuma nosacījumiem, mēs nedrīkstām izkropļot publiskā iepirkuma konkursa būtību.

I.Alliks piekrīt, ka var būt vēl citi instrumenti problēmas risinājumam.

Nolemj:

3.1. LM informācija par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam izstrādes darba grupas secinājumiem par personu ar invaliditāti nodarbinātības problēmām un risinājuma variantiem pieņemt zināšanai.

3.2. Sociālajiem partneriem sniegt papildus priekšlikumus par personu ar invaliditāti nodarbinātības problēmas risinājuma variantiem, lai tos varētu izvērtēt un iekļaut Pamatnostādņēs.

4.LM informācija par pensionēšanas vecuma paaugstināšanu no 2014.gada un par iespējamajiem tā paaugstināšanas variantiem.

I. Vinķele informē par topošām izmaiņām LM Konceptijā par valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta stabilitātes nodrošināšana ilgtermiņa, starp kurām ir jautājums par pensionēšanas vecuma paaugstināšanu ar 01.01.2014.gadu. Šodien varam uzskatīt, ka uzsāktas pārrunas ar sociālajiem partneriem par šo jomu. Konsultācijas turpināsies.

J. Muižniece pasvītro, ka jautājums ir atvērts. LM piedāvāja risinājuma variantus, kuru apspriešana vēl turpināsies.

I. Alliks apzinās, ka priekšlikums nav populārs. Runa par citu valstu pieredzi par šo jomu. Konceptijas grozījumu mērķis sabalansēt sociālās apdrošināšanas sistēmu. (Pielikumā: materiāls- 11lapa, audio).

Debatēs: P. Krīgers, A. Muhlinkins, I. Alliks, P. Leiškalns, J.Kalējs, A.Zorgevičs

P. Krīgers arodbiedrības konceptuāli neatbalsta šo priekšlikumu, jo šobrīd nav skaidrības par ekonomikas attīstības tempiem valstī, par bezdarba līmeni tuvākajā

nākotnē. Un vēl: mēs nedomājam, ka tuvākajā laikā strauji palielināsies iedzīvotāju mūža ilgums (sevišķi vīriešiem). Jāņem vērā arī darba devēja viedoklis par pirmspensijas darbinieku pārkvalifikācijas lietderīgumu.

A. Muhlinkins vaicā par Konceptijas izmaiņu nepieciešamības cēloņiem. Atgādina, ka savulaik bija panākts kompromiss par šo jautājumu. Proti, pensionēšanas vecuma paaugstināšana no 2016. gada. Līdz galam netika izrunāts jautājums par paaugstināšanas soli. Sakarā ar būtiskām izmaiņām sociālās apdrošināšanas sistēmā notiek sabiedrības ticības kritums sociālās apdrošināšanas sistēmai kopumā.

P. Leiškalns atbalsta ideju par ātrāko pensionēšanas vecuma paaugstināšanu pie nosacījuma, ka ilgāk tiks saglabātās tiesības priekšlaicīgai pensionēšanai. Neatbalsta izdienas pensiju sistēmas saglabāšanu.

J. Kalējs uzskata, ka pensionēšanas vecuma paaugstināšana izraisīs bezdarba līmeņa celšānu. Lietderīgāk jautājumu par pensionēšanas vecuma paaugstināšanu būtu risināt zema bezdarba līmeņa apstākļos (piemēram, ka to dara ziemeļvalstis). Atbalsta priekšlaicīgas pensionēšanas tiesību saglabāšanu.

I. Alliks piebilst, ka priekšlaicīgas pensionēšanas tiesību saglabāšana neatrisinās bezdarba problēmas.

A. Zorgevičs uzskata, ka pensionēšanas vecuma jāpaaugstina. Risinot šo jautājumu jāņem vērā nevis bezdarba līmeņi, bet to personu skaitu, kuras maksa nodokļi. Otrkārt, jārevidē izdienas pensiju sistēmu.

Nolemj:

4.1. Sociālajiem partneriem turpināt diskusiju par kritērijiem pensionēšanas vecuma paaugstināšanai.

4.2. Kārtējā SDA sēdē LM iepazīstināt par plānotajām izmaiņām Konceptijā par valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta stabilitātes nodrošināšana ilgtermiņā.

5. Par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu””

J. Muižniece iepazīstina ar grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, kuri ir veiktās saskaņā MK rīkojumu. Likumprojekts ir iekļauts likumprojektu paketē 2012.gada valsts budžetam. Būtiskākais: 80% apmērā no vidējas sociālās apdrošināšanas iemaksu algas maternitātes un paternitātes pabalstus izmaksāt arī pēc 2013.gada. Pārējie grozījumi ir labvēlīgākie.

(Pielikumā: materiāls- 2lapas, audio).

Debatēs: P.Krīgers, P.Leiškalns, J.Kalējs, A. Muhlinkins

Nolemj:

5.1. LBAS, LDDK neatbalsta likumprojekta paredzēto kārtību, ka maternitātes un paternitātes pabalstus arī pēc 01.01.2013.gada turpinās izmaksāt 80% apmērā no vidējas sociālās apdrošināšanas iemaksu algas.

6. Par likumprojektu „Grozījumi likumā „Valsts sociālo apdrošināšanu””

J. Muižniece iepazīstina ar grozījumiem likumā „Valsts sociālo apdrošināšanu”, kuri ir veiktās saskaņā MK rīkojumu. Likumprojekts ir iekļauts likumprojektu paketē 2012.gada valsts budžetam. Būtiskākais: izmaiņas 16.¹ panta daļu redakcijā, kurās ir paredzētas būtiskākas sankcijas pret darba devēju.

(Pielikumā: materiāls- 3lapas, audio).

Debatēs: P.Leiškalns, J.Kalējs

Nolemj:

6.1. Konceptuāli atbalstīt likumprojektu „Grozījumi likumā „Valsts sociālo apdrošināšanu””;

6.2.LDDK neatbalsta likumprojekta 16.¹ panta daļu redakciju

7. Par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam””

J. Muižniece iepazīstina ar grozījumiem likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”, kuri ir veiktās saskaņā MK rīkojumu. Likumprojekts ir iekļauts likumprojektu paketē 2012.gada valsts budžetam.

(Pielikumā: materiāls- 1lapa,audio).

Debates:-

Nolemj:

7.1. Konceptuāli atbalstīt likumprojektu „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam””.

8. Dažādi jautājumi

Kārtējā SDA sēde notiks š.g. 14.decembrī.

Dienas kārtība:

1.LM informācija par plānotajām izmaiņām Konceptijā par valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta stabilitātes nodrošināšana ilgtermiņa.

2.Par Eiropas Pārstrādātas Sociālās hartas un Eiropas Sociālās drošības kodeksa ratifikācijas gaitu Latvijā.

.

Sēdi slēdz pl. 12.30

Sēdes vadītājs

paraksts

P.Krīgers

SDA sekretāre

paraksts

I.Homko

SASKAŅOTS:

A.Suškins

I. Alliks